

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
(назва, факультету)
Кафедра економіки
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з
навчально-виховної
роботи

Віталій БОЯРЧУК
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (мікроекономіка)
(назва навчальної дисципліни)

Спеціальностей 071 "Облік і оподаткування",
072 "Фінанси, банківська справа та страхування",
076 "Підприємництво та торгівля",
073 «Менеджмент»,
075 «Маркетинг»,
(шифр і назва напряму підготовки)

Львів 2024

Робоча програма Економічна теорія (мікроекономіка) для студентів
(назва навчальної дисципліни)

бакалаврського рівня вищої освіти ОП «Облік і оподаткування», «Фінанси,
банківська справа та страхування», «Підприємництво та торгівля»,
«Менеджмент», «Міжнародний маркетинг»

Розробник: к.е.н., доцент Васирина О.Р.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки

Протокол від «12» січня 2024 року № 10

Завідувач кафедри економіки

(д.е.н., професор Георгій Черевко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету управління, економіки та права

Протокол від «12» січня 2024 року № 2

Голова методичної комісії

(к.е.н., доцент Володимир Ковалів)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній рівень: Бакалав

Спеціальності 071"Облік і оподаткування",
072"Фінанси, банківська справа та страхування",
076 "Підприємництво, та торгівля",
073 «Менеджмент»,
075 «Маркетинг»,
 (шифр і назва)

Характеристика навчальної дисципліни:

Нормативна

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин – 120

Індивідуальне науково-дослідне завдання _____
 (назва)

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 1 год. лекції; 2 год. практичні

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 66,7%

для заочної форми навчання – 20,0%

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. ВСТУП ДО МІКРОЕКОНОМІКИ

1. Мікроекономіка як складова частина економічної теорії
2. Предмет мікроекономіки
3. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору
4. Методологія мікроекономічного аналізу

Тема 2. ТЕОРІЯ СПОЖИВЧОГО ВИБОРУ

1. Корисність. Закон спадної граничної корисності.
2. Уподобання споживача. Криві байдужості.
3. Гранична норма заміщення. Окремі випадки кривих байдужості.
4. Бюджетне обмеження споживача.
5. Рівновага споживача.

Тема 3. АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА

1. Реакція споживача на зміну доходу
2. Реакція споживача на зміну цін товарів
3. Взаємодія ефект заміни та ефект доходу.

4. Прийняття рішень у ситуаціях з ризиком.

Тема 4. РИНКОВА СИСТЕМА: ПОПИТ І ПРОПОЗИЦІЯ

1. Зміст, суб'єкти та об'єкти ринку.
2. Попит на товари і послуги та його чинники.
3. Пропозиція товарів та послуг і її чинники.
4. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.
5. Регулювання цін державою.

Тема 5. ЕЛАСТИЧНІСТЬ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ

1. Еластичність попиту.
2. Еластичність пропозиції.
3. Практичне значення теорії еластичності.

Тема 6. ТЕОРІЯ ГРАНИЧНИХ ПРОДУКТІВ ТА МІКРОЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМСТВА

1. Фірма як суб'єкт ринку та виробнича ринкова система.
2. Поняття і параметри виробничої функції.
3. Виробництво у короткостроковому періоді.
4. Виробнича функція з двома змінними чинниками.
5. Закон ефекту масштабу.

Тема 7. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА

1. Суть і види витрат виробництва.
2. Витрати виробництва у короткостроковому періоді.
3. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.
4. Оптимум виробника.

Тема 8. РИНОК ДОСКОНАЛОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

1. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції.
2. Особливості ціноутворення на ринку досконалої конкуренції.
3. Досконала конкуренція і ефективність.

Тема 9. РИНОК ЧИСТОЇ МОНОПОЛІЇ

1. Характерні риси ринку чистої монополії.
2. Особливості поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку чистої монополії.
3. Практика здійснення цінової дискримінації.

Тема 10. РИНОК МОНОПОЛІСТИЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ І РИНОК ОЛІГОПОЛІЇ

1. Стратегія поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку монополістичної конкуренції.
2. Аналіз поведінки виробника з використанням методів нецінової конкуренції.

3. Оцінка економічної ефективності монополістичної конкуренції та олігополії.

Тема 11. РИНОК ПРАЦІ І РИНОК КАПІТАЛУ

1. Суть ринку праці.
2. Аналіз особливості кон'юнктури ринку праці.
3. Суть ринку капіталу.
4. Аналіз особливості кон'юнктури ринку капіталу.
5. Кредитний ринок як складова ринку капіталів.
6. Основні форми кредитних відносин.

Тема 12. РИНОК ЗЕМЛІ.

1. Суть ринку землі.
2. Аналіз особливості кон'юнктури ринку землі.
3. Попит і пропозиція на землю та величина земельної ренти.
4. Ціна землі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки_1_ Семестр_2_						Рік підготовки_1_ Семестр_2_					
Економічна теорія												
Тема 1	8	2	4			2	8	1	1			6
Тема 2	8	1	2			5	8	1	1			6
Тема 3	8	1	2			5	8	1	1			6
Тема 4	8	1	2			5	8	1	1			6
Тема 5	8	1	2			5	8	1	1			6
Тема 6	8	2	4			2	8	1	1			6
Тема 7	7	1	2			4	7	1	1			5
Тема 8	7	1	2			4	7	1	1			5
Тема 9	7	1	2			4	7	0,5	0,5			6
Тема 10	7	1	2			4	7	0,5	0,5			6
Тема 11	7	2	4			1	7	0,5	0,5			6
Тема 12	7	2	4			1	7	0,5	0,5			6
Разом за семестр	90	16	32			42	90	10	10			70
Іспит	30					30	30					30
Індивідуальні завдання												
КР			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	120	16	32			72	120	10	10			100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
...	Рік підготовки_1 Семестр_2	
1	Тема 1. ВСТУП ДО МІКРОЕКОНОМІКИ	2
2	Тема 2. ТЕОРІЯ СПОЖИВЧОГО ВИБОРУ	2
3	Тема 3. АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА	2
4	Тема 4. РИНКОВА СИСТЕМА: ПОПИТ І ПРОПОЗИЦІЯ	2
5	Тема 5. ЕЛАСТИЧНІСТЬ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ	4
6	Тема 6. ТЕОРІЯ ГРАНИЧНИХ ПРОДУКТІВ ТА МІКРОЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМСТВА	4
7	Тема 7. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА	2
8	Тема 8. РИНОК ДОСКОНАЛОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	2
9	Тема 9. РИНОК ЧИСТОЇ МОНОПОЛІЇ	2
10	Тема 10. РИНОК МОНОПОЛІСТИЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ І РИНОК ОЛІГОПОЛІЇ.	2
11	Тема 11. РИНОК ПРАЦІ І РИНОК КАПІТАЛУ	4
12	Тема 12. РИНОК ЗЕМЛІ.	4

6. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
...	Рік підготовки_1 Семестр_2
1	Тема 1. ВСТУП ДО МІКРОЕКОНОМІКИ
2	Тема 2. ТЕОРІЯ СПОЖИВЧОГО ВИБОРУ
3	Тема 3. АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА
4	Тема 4. РИНКОВА СИСТЕМА: ПОПИТ І ПРОПОЗИЦІЯ
5	Тема 5. ЕЛАСТИЧНІСТЬ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ
6	Тема 6. ТЕОРІЯ ГРАНИЧНИХ ПРОДУКТІВ ТА МІКРОЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМСТВА
7	Тема 7. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА
8	Тема 8. РИНОК ДОСКОНАЛОЇ КОНКУРЕНЦІЇ
9	Тема 9. РИНОК ЧИСТОЇ МОНОПОЛІЇ
10	Тема 10. РИНОК МОНОПОЛІСТИЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ І РИНОК ОЛІГОПОЛІЇ.
11	Тема 11. РИНОК ПРАЦІ І РИНОК КАПІТАЛУ
12	Тема 12. РИНОК ЗЕМЛІ.

7. Індивідуальні завдання

8. Методи навчання

1. Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, лекція.

2. Наочні методи
презентації

3. Практичні методи: Практичні роботи, реферати.

9. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів),

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка

Підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо),

3. Стандартизований контроль (тести).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

10. Розподіл балів, які отримують студенти Економічна теорія (мікроекономіка)

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50балів)													Під- сум- ковий тест (екза- мен)	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			50	100
4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5				

T1, T2 ... T12 – теми

11. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань. Курсових і дипломних робіт.

12. Рекомендована література

Базова

1. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН / За ред. С.М. Панчишина К., 2013. 615 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. / За ред. С. Панчишина і П Островерха. Кн. 2: Мікроекономіка. 4-те., випр. і доп. К: Знання, 2013. 437 с.
3. Васирина Орися. Оцінка стану сучасної економічної теорії. *Інноваційні технології та практичний досвід управління підприємствами у сфері економіки, бізнесу і туризму*. Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції.. 18 травня 2021 р. Львів. с. 62-65.
4. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с., рис. 115, табл.
5. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина I: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с
6. Вступ до економічної теорії : підручник / [за ред. проф. З. Г. Ватаманюка]. [3-тє вид., доп.]. Львів : Новий світ 2000, 2007. 504 с.
7. Гальчинський А. С. Економічна теорія : підручник. К. : Вища школа, 2007. 504 с.
8. Горожанкіна М. Є. Основи економічної теорії : політична економія : навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. 628 с.
9. Данилович-Кропивницька М. Л. Основи економічної теорії : навчальний посібник / М. Л. Данилович- Кропивницька, Г. І. Пушак. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 224 с.
10. З. Ватаманюк, О. Ватаманюк, О. Кузик, О. Сухий. Економічна теорія : навчальний посібник. Л. : Інтелект-Захід, 2011. 656 с.
11. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. неекон. спец. вищ. навч. закл. / [за ред. З. І. Галушки]. [вид. 3-тє, доповн.]. Чернівці : ДрукАрт, 2012. 352 с.
12. Економічна теорія : навчальний посібник / [за ред. Н. І. Холявко, О. І. Гонти]. Чернігів : Національно- науковий інститут економіки Чернігівського національного технологічного університету, 2014. 220 с.
13. Економічна теорія : навчальний посібник / [за ред. д-ра екон. наук, проф. Є. Й. Майовця]. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 400 с.
14. Економічна теорія : навчальний посібник / [Л. С. Томашик, О. О. Перепьолкіна, Б. М. Шевчик та ін.]. Львів : вид-во Львівського торговельно-

економічного університету, 2018. 264 с.

15. Економічна теорія : навчальний посібник / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М. В. Кічурчак, М. І. Терехух. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 336 с.
16. Економічна теорія: Політекономія / [за ред. д.е.н., проф. В. Д. Базилевича]. К. : Знання-Прес, 2008. 719 с.
17. Кокарев І. В. Основи економічної теорії: курс лекцій. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с
18. Куцик П. О. Національна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку. Частина 1. Львів : Растр 7, 2016. 460 с.;
19. Куцик П. О. Національна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку. Частина 2. Львів : Растр 7, 2017. 400 с.
20. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с

Допоміжна

1. Башнянин Г. І. Економічні ринкові системи: методологічні проблеми метрологічного аналізу. Львів: Ліга-Прес, 2018. 402 с.
2. Башнянин Г. І., Ковтун О.І., Вербова О.С., Мисловський П. Й., Шевчик Б. М., Сухий О. О. Методологічні проблеми метрологічного аналізу економічних систем: наукова школа доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Г. І. Башнянина. Львів: Ліга-Прес. 2016. 1097 с.
3. Башнянин Г.І., Яремко І. Й., Куцик П. О., Галазюк Н. М. Результати фінансово-економічної діяльності природних монополій: проблеми економічної оцінки та державного регулювання. Л. : вид-во ЛКА, 2010. 190 с.
4. Башнянин Г. І., Шевчик Б. М., Сухий О. О., Перепьолкіна О. О. Сучасні економічні теорії глобальних систем : навчальний посібник. Л. : Новий світ – 2000, 2013. 336 с
5. Вовчак О. Д. Банківська інвестиційна діяльність в Україні. Л. : вид-во ЛКА, 2005. 544 с.
6. Вовчак О. Д. Інвестування регіонального розвитку економіки. Л. : вид-во ЛКА, 2009. 344 с.
7. Кульчицький Я. В. Порівняння економічних систем (проблеми методології). Л. : Вид. центр імені Івана Франка, 2007. 318 с.
8. Лиско Л. Р. Предметна сфера економічної теорії в суспільстві сталого розвитку: універсумно- синергетичне обґрунтування. Л. : РВВ НЛТУ України, 2009. 190 с.
9. Перепьолкіна О. О. Монетарна політика в системі факторів економічного зростання в Україні : монографія. Л. : Вид-во ЛКА, 2010. 220 с.
10. Перепьолкіна О.О. Сучасні проблеми макроекономічного регулювання в Україні та шляхи їх вирішення // Глобальні та національні проблеми

- економіки. Електронне наукове видання. – Миколаїв : Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2015. Вип. 4. С. 21–26.
11. Самуельсон П. Економіка: підручник. Л. : Світ, 1993. 540 с.
 12. Сухий О. О., Башнянин Г. І. Метрологічні підходи до вимірювання результатів поєднання людського та фізичного капіталу в різних часових періодах. Економічні системи : монографія. Т. 2. видавництво ЛКА, 2011. 496 с. С. 185–217.
 13. Ткаченко А. А. Теоретична економіка: макро- та мікроекономіка. Запоріжжя : Дике поле, 2003. 469 с.

13. Інформаційні ресурси

—
 ...Бібліотечно-інформаційні ресурси— [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

1.1. Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. Вол. Великого, 1

1.2. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України м. Львів, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72

Львівська обласна наукова бібліотека м. Львів, просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26

Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка метод. відділ, м. Львів, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41

Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки / м. Львів, вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81

2. 1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.і. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>

2.2. Сайт Верховної ради України : <http://www.rada.gov.ua/>